

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ

PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS NEKILNOJAMOJO TURTO REGISTRO ĮSTATYMO
NR. I-1539 42 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR NEKILNOJAMOJO TURTO REGISTRO
ĮSTATYMO NR. I-1539 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU –
PROJEKTAS)
(TAP-22-1825(2); TAIS-22-12833(3))2022-11-14 Nr. NV-3228
Vilnius**Projekto rengėja** – Teisingumo ministerija.

Projekto tikslas. Peržiūrėti Nekilnojamojo turto registro įstatymo (toliau – Įstatymas) nuostatas, reglamentuojančias Nekilnojamojo turto registro (toliau – Registras) veiklą, siekiant Įstatymu sureguliuoti tik pagrindinius Registro veiklos aspektus, detalų Registro veiklos klausimų reglamentavimą perkeltiant į Registro nuostatus¹, vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 18 straipsnio 1 ir 3 dalimis, nustatančiomis, kokie registro veiklos klausimai reguliuojami įstatyme, o kokie – registro nuostatuose. Įstatymo projektu taip pat siekiama išplėsti subjektų, galinčių gauti išsamius Registro duomenis, ratą, užtikrinant didesnę Registro duomenų prieinamumą.

Projekto esmė.

Projektu reglamentuojami šie pagrindiniai Registro veiklos klausimai: Registro steigimas, Registro valdytojo, tvarkytojo skyrimo tvarka, objektai, jų registravimo ir sprendimų dėl jų registravimo priėmimo tvarkos pagrindai, ginčų dėl Registro tvarkytojo priimtų sprendimų nagrinėjimo išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka pagrindai, Registro duomenų, Registrui pateiktų dokumentų ir informacijos tvarkymo, teikimo pagrindai ir apribojimai, dėl Registro tvarkytojo kaltės atsiradusios žalos atlyginimo pagrindai, Registro finansavimas, Registro reorganizavimo ir likvidavimo pagrindai. Detalus Registro veiklos klausimų reglamentavimas bus perkeltas į Registro nuostatus.

Projekte peržiūrėtas ir Registro duomenų, dokumentų ir informacijos teikimo reguliavimas, siekiant aiškiau sureguliuoti Registro duomenų teikimą ir duomenų teikimo apribojimus, taip pat išplėsti subjektų, galinčių gauti duomenis apie visą asmens nekilnojamąjį turtą, archyvinius duomenis apie nekilnojamąjį turtą, dokumentų, kurių pagrindu įregistruoti Registro objektai, kopijas, ratą. Kartu pakartotinai įvertinta Registro duomenų, dokumentų ir informacijos teikimo atitiktis teisėtumo, proporcingumo ir būtinumo reikalavimams, kylantiems iš 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (toliau – Reglamentas).

Projektu išplečiamas subjektų, galinčių gauti aktualius Registro duomenis ir informaciją apie visą asmens nekilnojamąjį turtą, daiktines teises į jį ir juridinius faktus, teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, įregistruotus Registre, ir su šiais objektais susijusių asmenų duomenis bei nustatoma, kad šie duomenys teikiami ir žurnalistams Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo nustatytais sąlygomis. Pagal Visuomenės informavimo įstatymą žurnalistas yra asmuo, kuris profesionaliai renka, rengia ir teikia medžiagą viešosios

¹ Patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. balandžio 23 d. nutarimu Nr. 379 „Dėl Nekilnojamojo turto registro nuostatų patvirtinimo“.

informacijos rengėjui ir (ar) skleidėjui. Taigi žurnalistams, informuojantiems visuomenę ir (ar) besispecializuojantiems tiriamosios žurnalistikos srityje, savo profesinėje veikloje ypatingai svarbu iš registų ir valstybės informacinių sistemų tvarkytojų gauti išsamius duomenis. Negaudami šių duomenų žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir (ar) skleidėjai negalės užtikrinti viešojo intereso – visuomenės informavimo – tinkamo įgyvendinimo, neturės galimybių prisidėti prie korupcijos pasireiškimo tikimybės mažinimo, galimo viešųjų ir privačių interesų derinimo ar neteisėto praturtėjimo atvejų atskleidimo ir kt. Atsižvelgiant į tai, žurnalistams suteikiama teisė laisvai ir nevaržomai viešojo intereso tikslais gauti aktualius Registro duomenis apie visą asmens nekilnojamąjį turtą, daiktines teises į jį ir juridinius faktus, teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, įregistruotus Registre, ir su šiais objektais susijusių asmenų duomenis, tokiu būdu užtikrinant visuomenės teisę gauti informaciją. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad žurnalistai minėtus duomenis gaus Visuomenės informavimo įstatymo nustatytais sąlygomis², t. y. kad tik nepažeidžiantys teisės aktų žurnalistai gautų duomenis iš Registro neatlygintinai ir tik tokiu atveju duomenų teikimo sąnaudos registro ir valstybės informacinės sistemos tvarkytojui būtų kompensuojamos valstybės biudžeto lėšomis.

Biudžeto lėšos.

Aiškinamajame rašte nurodyta, kad Projektui įgyvendinti Registų centro preliminarium skaičiavimu reikės apie 50 tūkst. eurų papildomų valstybės biudžeto lėšų per metus, nes suteikus teisę žurnalistams gauti duomenis ir informaciją apie visą asmens nekilnojamąjį turtą, daiktines teises į jį ir juridinius faktus, teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, įregistruotus Registre, ir su šiais objektais susijusių asmenų duomenis, žurnalistai šiuos duomenis gautų neatlygintinai. Nėra nurodyta kuo grindžiama nurodyta suma. Nėra informacijos apie prognozuojamą lėšų poreikį dėl duomenų teikimo kitiems subjektams (asmenims, suinteresuotiems ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios nustatytos teritorijos, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, vykdymu). Lėšos projekto įgyvendinimui nenumatytos.

Derinimas. Projektas buvo skelbiamas Seimo kanceliarijos Teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS). Projektas derintas su Aplinkos ministerija, Žemės ūkio ministerija, Finansų ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Valstybine duomenų apsaugos inspekcija, Nacionaline teismų administracija, Lietuvos žurnalistų sąjunga, Lietuvos savivaldybių asociacija, Lietuvos notarų rūmais, Lietuvos antstolių rūmais, Lietuvos advokatūra, Registų centru.

Žemės ūkio ministerija, Nacionalinė teismų administracija, Lietuvos savivaldybių asociacija, Lietuvos advokatūra (informavo Teisingumo ministeriją darbo tvarka) pastabų Projektui neturėjo. Lietuvos žurnalistų sąjunga išvados Projektui nustatytais terminais nepateikė. Pagal kitų institucijų pastabas patikslintas Projektas ir Projekto aiškinamasis raštas. Pastabos, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, įvertintos Projekto derinimo pažymoje.

Projektas buvo svarstytas 2022 m. lapkričio 8 d. Tarpinstituciniame pasitarime, pastabų ir pasiūlymų Projektui nebuvo. Projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2022 m. lapkričio 7 d. išvadoje Nr. NV-3130 pateiktas pastabas ir pasiūlymus ir suderintas darbo tvarka. Dėl Vyriausybės kanceliarijos Viešojo valdymo grupės 2022 m. lapkričio 7 d. pažymoje Nr. NV-3139 pateiktų pastabas ir pasiūlymų, 2022 m. lapkričio 9 d. surengtas Vyriausybės kanceliarijos, Teisingumo ministerijos ir Registų centro atstovų susitikimas, kurio metu suderintos pozicijos ir pagal jas Projektas patikslintas.

² Žurnalistai Visuomenės informavimo įstatymo nustatytais sąlygomis šiuo metu gauna Registro archyvinius duomenis apie nekilnojamąjį daiktą.

Atitiktis Vyriausybės programos nuostatoms. Projektas Aštuonioliktosios Vyriausybės programos nuostatų tiesiogiai neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada.

Siūlome *Projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio A dalyje.*

Konsultantas kompiuterinių sistemų klausimais

Kipras Mensevičius

Kipras Mensevičius, tel. +37052098733; +37066842663, el. p. kipras.mensevicius@lr.lt